

Bloesems bij IKL en IVN Gulp & Geul (zondag 10 april 2005)

Vorig jaar was het vertrekpunt aan de rand van het Vijlener Bos zo goed als onbereikbaar. De imposante karavaan rondom de Amstel Gold Race en de massale toeloop zorgden voor opstoppingen, enz. Dit jaar had de organisatie rekening gehouden met de wielerklassieker en vond de hoogstamwandeling een week eerder plaats. Wederom was er sprake van drukte maar thans met positieve

eigenschappen: gezellig, voldoende parkeergelegenheid, droog weer met aangename temperaturen en af en toe een zwak zonnetje tussen de grijze wolkenmassa.

Diverse deelnemers hadden zich alvast in het restaurant voorbereid op de tocht in deze heuvelachtige regio. Natuurlijk kregen alle 32 deelnemers te horen dat zij deelnamen aan de mooiste wandeling uit het pakket Bloesemtochten van IKL in samenwerking met de plaatselijke IVN afdelingen. Zo kon Frans Voncken behalve zijn eigen organisatie, het IKL ofwel Instandhouding Kleine Landschapselementen ook IVN Gulp & Geul aan de deelnemers introduceren. Tijdens zijn inleidende woordjes kijken we vanaf de rand van het plateau uit over het Geuldal in de diepte. De conclusie is

duidelijk: dat wordt dus dalen en aan het eind weer fors klimmen.

We volgen de grote weg naar links en duiken gelukkig al spoedig naar rechts waar een rustige landweg ons voert langs een prachtige heg alsmede langs de rand van de enorme boomgaard van de Bellethoeve te Cotessen. Deze fruitweides worden onderhouden door de huidige eigenaar en opvolger van Sjang Crombach, het Limburgs Landschap, en leden van de Pomologische vereniging. Het achterstallige onderhoud is grotendeels weg gewerkt en de open gevallen plekken in de boomgaard kregen weer nieuwe hoogstambomen. Hiervoor werden dan zeldzame en/of oude lokale rassen gebruikt. Elk jaar in oktober zijn er vele vrijwilligers bezig met het verzamelen van al het fruit, vooral appels. Deze worden ter plekke verkocht of men verwerkt de opbrengst tot een Eau de Vie ofwel een soort Limburgse Calvados. Ongetwijfeld zal deze drank de weg weten in menige liefhebberskeel.

We blijven dalen en dus arriveert de groep in hoog tempo bij een aantal vakwerkwoningen waar de eeuwen geen vat op konden krijgen. Dit gehucht is schitterend en vooral rustig gelegen tegen de helling van het Geuldal.

Bovendien heeft de moderne architectuur dit plekje nog niet ontdekt. Op de markante T-splitsing met een viertal knotbeuken en een kruisbeeld nemen we links een dalende landweg. Meteen rechts zien we de moderne tijd opduiken, een laagstamboomgaard, maar al spoedig is onze aandacht bij de fraaie bermen en heggen langs

deze holle weg. Even het wegspoelen van de lagen grond aangestipt om het ontstaan van holle wegen duidelijk te maken en meteen ook de historie van het Geuldal te verduidelijken.

Bijna beneden nemen we een pas naar rechts langs een aantal oude knobbomen, vooral beuken en een enkele eik. We passeren een drassige plek waar een van de vele bronnetjes in de hellingen zijn weg naar het laagste punt probeert te vinden. Enkele tourniquets en een weiland verder gaat het linksaf richting Volmolen. De forse groep wordt gadeslagen door een achttal Schotten (hooglanders met een imposante horens). Uiteraard staan we stil bij een stukje historie, de geul, het bouw materiaal, de plek, enz.

Bovendien vindt er een week later een feestelijke bijeenkomst plaats want Natuurmonumenten viert zijn Honderdjarig bestaansfeest. Uiteraard is IVN Gulp & Geul bij de aanwezigen.

Via de binnenplaats van de molen gaat het over de brug naar links. We steken de asfaltweg recht over en volgen de onverharde Smidsbergweg. Ongemerkt passeren we de gesloopte

vakwerkgebouwen aan de rechterkant maar genieten wel weer van een fraaie hoogstamboomgaard. Via een fors stukje asfalt houden we links aan en arriveren we in Kuttingen waar de enorme perenboomgaard voldoende handvaten biedt voor een verdere insteek op de hoogstambomen. De opkomst van steden met vraag naar fruit deed menige boer besluiten om fruitbomen te plaatsen. Ter plekke zien we dan ook een joekel van hoogstamboomgaard nabij een boerderij.

Toentertijd waren er geen problemen met Arbo of arbeidskrachten. Thans gelden er vele regels en menigeen durft nauwelijks halsbrekende toeren uit te halen om fruit te plukken of de bomen te onderhouden.

Bij diverse bomen is aan de forse verdikking of knobbel duidelijk te zien dat zij entbomen zijn. Zij groeien dus op een onderstam die past in deze grond. Aan de linkerkant lokt een fraaie rustplek maar helaas laten we De Vrije Heerlijkheid onbenut achter ons, op weg naar het meest zuidelijke puntje van Nederland.

Aan het eind van de doodlopende weg volgen wij het pad door het weiland en vlak voor de onzichtbare grens met België buigt het pad naar links. Enkele meters onder ons stroomt een van de vele beekjes en de populieren blijken in hun kruinen gekraakt door vele enorme maretakken of mistletoe struiken. Bij de Geul gaat het rechts tot aan de brug. Even verder stroomt dit riviertje ons land binnen en passeert een eerste meetpunt inzake waterstanden. Vanaf de brug gaat het links en naderen we een uniek gebiedje. We kiezen voor een pad links en vanuit de hoogte kijken we in het jongste dal van de Geul. Het pad toont ons alvast een voorproefje van het Carboongesteente even verder, biedt prachtige doorkijkjes en een uniek gevoel als je om je heen wil kijken. Ongemerkt stijgen we en moeten we bij de Heijmansgroeve bewust even de wandeling stop zetten omdat je er bijna aan voorbij loopt als je de plek niet kent. Weer gaan onze verhalen uit naar schoolmeester Elias Heijmans, een van de oprichters van Natuurmonumenten, de groeve, het mogelijke ontstaan, de plooiingen, fossielen, enz. Slechts weinigen hebben weet wat er achter hun ruggen gebeurd dus de gids moet even het

KNMI voorstellen en ingaan op het diep, ondergronds gelegen meetstation waar trillingen van aardbevingen wereldwijd worden geregistreerd en doorgegeven aan de centrale post in De Bilt. Het station in Epen is uitgerust met meetapparatuur die in staat is de bodembeweging tussen 360 en 0,05 seconden onverstoord te meten. Men is er zelfs in staat om de getijden en de eigen trillingen van de aarde te meten.

Via het pad aan de bovenkant van de groeve, na een steile klim, belanden we in de weilanden van de Bellethoeve waarin we getrakteerd worden op een enorme hoeveelheid hoogstambomen. De ruim 350 jonge bomen zijn nauwelijks te zien en de oude bomen overheersen nog steeds het beeld. Het

blijft klimmen en we passeren enkele poelen alvorens we weer dicht bij ons vertrekpunt arriveren. Een kort woordje van afscheid en eenieder kiest voor zijn thuisreis. De dames uit Mechelen plakken dus weer een uurtje aan deze tocht want zij arriveerden te voet bij het vertrekpunt na een heerlijke wandeling door het bos. Anderen duiken meteen in de auto en sommigen willen de tocht nog even nagenieten vanuit het restaurant. Onze stellen uit Budel "(Noord Brabant) wacht de 'verre' thuisreis naar de nabije Camping in Terziet.

\